

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall ändras. Det föreslås att det stöd för hemvård av barn som betalas till maken inte skall dras av på den andra makens arbetslöshetsförmån, om maken själv sköter barnet och samtidigt får moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning.

Det föreslås att förutsättningarna för erhållande av utbildningsdagpenning skall ändras så att minimikravet i fråga om längden för arbetslöshetsperioden före en utbildning förkortas så att tiden motsvarar 65 betalda arbetslöshetsdagar. Villkoret gäller inte en sökande som inleder eller återupptar en utbildning som främjar yrkesfärdigheterna och som ingår i en sysselsättningsplan. Det föreslås samtidigt att det maximala sammanräknade antalet för i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar ändras till 565 dagar. Till en sökande som innan han eller hon fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 dagar har inlett eller återupptagit studier som ingår i en sysselsättningsplan skall betalas utbildningsdagpenning för högst 500 dagar ökade med antalet betalda arbetslöshetsdagar innan utbildningen inleddes. Då kan även bestämmelserna om självrisktiden bli tillämpliga i fråga om utbildningsdagpenningen.

I propositionen föreslås vidare att när den

tid i arbete som utgör en förutsättning för utbildningsdagpenning beräknas skall som tid som jämföras med arbete beaktas även den tid för vilken sökanden har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller specialvårdspenning för sådan tid för vilken han eller hon inte har intjänat sådan pension som avses i lagen. Det föreslås att som tid som jämföras med arbete också skall beaktas den tid under vilken sökanden har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst och den tid under vilken sökanden har varit arbetsoförmögen på grund av sjukdom, lyte eller skada och därvid fått sådan pension som avses i lagen, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en sysselsättningsplan, kan fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasiestudier som inletts tidigare berättiga till utbildningsdagpenning.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2006 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna

Enligt 4 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) skall arbetslöshetsförmånen minskas med stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) som betalas till den arbetsökande eller hans eller hennes make. Det stöd för hemvård som betalas till maken avdras inte, om maken själv sköter barnet och därför inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, görs avdraget från arbetslöshetsförmånen till den make som får hemvårdsstödet.

Utgångspunkten är att stödet för hemvård av barn dras av från den arbetslöshetsförmån som betalas till personen. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, dras stödet för hemvård av barn av från arbetslöshetsförmånen till den make till vilken stödet för hemvård av barn betalas. Utgångspunkten är att det stöd för hemvård av barn som betalas till maken dras av från den arbetslöshetsförmån som betalas till den som sökt en arbetslöshetsförmån. Avdraget görs inte, om också maken är arbetslös och stödet för hemvård av barn betalas till maken. För det andra görs avdraget inte, om maken får hemvårdsstöd och själv sköter barnet och maken på grund av skötseln av barnet inte har rätt att få arbetslöshetsförmåner. Om orsaken till att maken inte har rätt att få en arbetslöshetsförmån är någon annan än vården av ett barn, dras det stöd för hemvård av barn som betalas till maken av från den arbetslöshetsförmån som betalas till den andra maken.

Enligt vedertagen ståndpunkt inom rätts-

praxisen minskas en persons arbetslöshetsförmån med det stöd för hemvård som betalas till maken, om denne får moderskaps- eller föräldrapenning utöver hemvårdsstödet. Avdraget görs, eftersom betalningen av en arbetslöshetsförmån till maken utgör ett hinder för betalningen av en förmån till honom eller henne, dvs. moderskaps- eller föräldrapenning, inte beslutet att stanna hemma för att sköta barnet med hemvårdsstöd.

Det kan inte anses stödja barnfamiljernas försörjning att rätten till moderskaps- eller föräldrapenning vid ett ökat antal barn medför att det hemvårdsstöd till maken som tidigare inte dragits av från arbetslöshetsförmåner börjar dras av från en förmån som betalas till den i familjen som får utkomstskydd för arbetslösa. I en sådan situation förhåller det sig i själva verket så att den make som får hemvårdsstöd och som är berättigad till moderskaps- eller föräldrapenning fortfarande sköter barnen hemma. Situationen är densamma också när en kvinna får särskild moderskapspenning och sköter ett annat barn hemma eller när fadern får föräldrapenning under minst de tolv sista dagarna av föräldrapenningsperioden och faderskapspenning under faderskapspenningsperioden omedelbart efter föräldrapenningsperioden och sköter barnen hemma. Avdraget från den försäkrades arbetslöshetsförmån görs även om makens hemvårdsstöd och särskilda moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller faderskapspenning för faderskapspenningsperioden omedelbart efter föräldrapenningsperioden samordnas i enlighet med 4 § 5 mom. i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Till denna del faller således bara faderskapspenning som betalas under moderskaps- eller föräldrapenningsperioden utanför samordningen. Den nuvarande avdragspraxisen leder dessutom ofta till att in-

komstnivån sjunker, vilket kommer som en överraskning för familjen.

Med anledning av vad som nämnts ovan föreslås att 4 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att det stöd för hemvård som betalas till maken inte skall avdras, om maken själv sköter barnet och därför eller på grund av moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som betalas samtidigt inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner.

Utbildningsdagpenning

Utbildningsdagpenning är en förmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa som tryggar försörjningen under utbildningstiden. Bestämmelser om utbildningsdagpenning finns i 10 kap. i lagen. För tryggande av försörjningen under utbildningstiden betalas utbildningsdagpenning till en arbetslös som söker sig till frivillig utbildning som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter. Arbetskraftspolitisk förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att personen när utbildningen inleds är arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån. De arbetskraftspolitiska förutsättningar som utgör villkor för erhållande av andra arbetslöshetsförmåner tillämpas inte på utbildningsdagpenningen.

I 10 kap. 3 § finns bestämmelser om särskilda förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning. Rätt till utbildningsdagpenning har den som påbörjar sådan utbildning på heltid som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter och den som på heltid återupptar sådana studier som främjar yrkesfärdigheterna och som avbrutits innan han eller hon blev arbetslös. Förutsättning är att sökanden när utbildningen inleds under de omedelbart föregående tolv månaderna fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 86 arbetslöshetsdagar samt under sammanlagt minst tio år utfört sådant arbete som definieras enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2004 och som ger rätt till i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare avsedd grundpension eller annan med den jämförbar pension som grundar sig på anställnings- eller tjänsteförhållande. När tiden i arbete be-

räknas beaktas också arbete som sökanden har utfört innan han eller hon har fyllt 23 år.

Att öppna utbildningsmöjligheter för arbetslösa har utgjort ett led i de allmänna strävandena att utveckla utkomstskyddet för arbetslösa så att det aktiverar de arbetslösa. Systemet med utkomstskydd för arbetslösa sporrar de arbetslösa till att vid sidan om att söka arbete, aktivt utveckla sitt yrkeskunnande och främja sina möjligheter att få arbete med hjälp av utbildning.

Syftet med förslagen i denna proposition är att utveckla utbildningsdagpenningen så att den skall kunna betalas ut på ett flexiblere sätt i sådana fall där det är ändamålsenligt att utbilda sig på eget initiativ. Propositionen baserar sig i princip på de förslag till utveckling av utbildningsdagpenningen som utredningsmannen Pentti Arajärvi lade fram i utredningen om åtgärder för att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för vuxenstudier. Dessutom har hänsyn tagits till de behov av ändringar som föranleds av lagstiftningen om åtgärdsmodellen för sysselsättning och omställningsskydd. Det centrala målet med åtgärdsmodellen för sysselsättning och omställningsskydd är att så snabbt som möjligt finna sysselsättning för en uppsagd och att vid behov förbättra yrkesfärdigheterna eller andra arbetsmarknadsfärdigheter. Införandet av modellen medför att även frivillig utbildning som främjar yrkesfärdigheterna kan tas in i de jobbsökarplaner som görs upp för arbetstagare som omfattas av omställningsskyddet.

Lagarna 456—461/2005 gäller åtgärdsmodellen för sysselsättning och omställningsskydd. De trädde i kraft den 1 juli 2005. Syftet med omställningsskyddet är att tidigarelägga frivilligt sökande efter arbete och tillhandahålla offentlig Arbetskraftsservice så att de som hotas att bli arbetslösa så ofta som möjligt skall lyckas få en ny sysselsättning utan någon arbetslöshetstid. Modellen kompletteras dessutom av arbetstagarens möjlighet att för en viss tid få en förhöjd mån, tillägg för sysselsättningsplan, när han eller hon deltar i åtgärder enligt en sysselsättningsplan eller söker arbete på egen hand.

I denna proposition föreslås att 10 kap. 3 § 1 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att det antal arbetslöshets-

dagar som förutsätts för utbildningsdagpenning minskas till 65. En minimilängd för arbetslösheten behövs särskilt av två orsaker. De arbetslösas möjligheter att få arbete klarar oftast under de första månaderna av arbetslösheten. Möjligheten till direkt sysselsättning är då också störst. Å andra sidan är nivån på utbildningsdagpenningen för arbetslösa betydligt bättre än studiestödet. Beviljandet av utbildningsdagpenning utan en minimilängd för arbetslösheten kan leda till att systemet med utbildningsdagpenning utnyttjas i stället för det allmänna studiestödet. En allmän minskning av det antal arbetslöshetsdagar som förutsätts för utbildningsdagpenning gör det möjligt att smidigare än för närvarande inleda en ändamålsenlig utbildning.

Det föreslås vidare att ett nytt 3 mom. fogas till det ovan nämnda lagrummet. Enligt det nya momentet gäller att en sökande vars utbildning på heltid som främjar yrkesfärdigheterna eller vars studier ingår i en sysselsättningsplan som avses i lagen kan få rätt till utbildningsdagpenning utan att ha fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar.

Enligt 1 kap. 5 § 10 a-punkten avses med sysselsättningsplan en plan enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som utarbetats för att utreda en arbetssökandes möjligheter till sysselsättning och utbildning samt hans eller hennes förutsättningar och ambitioner. En arbetstagare som sagts upp av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker har på begäran rätt att få en individuell sysselsättningsplan redan under uppsägningstiden. Rätt till en sysselsättningsplan har under vissa förutsättningar även visstidsanställda och de som sagts upp efter långvarig permittering. I sysselsättningsplanen utreds den arbetssökandes möjligheter till sysselsättning och utbildning samt hans eller hennes förutsättningar och ambitioner. I planen överenskomms om arbetsökande på eget initiativ och arbetskraftsbyråns sysselsättningsfrämjande tjänster och åtgärder och eventuellt också om andra tjänster och åtgärder som utvecklar yrkesfärdigheterna. Det har inte satts upp några gränser för de tjänster om vilka kan överenskommas i sysselsättningsplanen eller som kan genomföras utifrån den, utan tjänsterna kan omfatta alla

sådana insatser inom offentlig arbetskraftsservice i fråga om vilka personen uppfyller villkoren, samt andra metoder som stöder sysselsättning, såsom att söka sig till frivilliga studier. Sysselsättningsplanen kan också innehålla sådana åtgärder under vilka det inte föreligger rätt till tillägg för sysselsättningsplan, såsom studier för vilka det betalas utbildningsdagpenning. Det är ändamålsenligt att en arbetssökande vars utbildning som främjar yrkesfärdigheterna eller vars studier ingår i en sysselsättningsplan kan inleda sin utbildning eller sina studier utan att ha fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar. Eftersom utbildningsdagpenning betalas till arbetslösa, skall den som deltar i utbildning vara arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån när utbildningen inleds. Det betyder i praktiken att han eller hon innan utbildningen inleds skall vara arbetslös arbetssökande minst en dag efter det att anställningsförhållandet upphört. När systemet med utbildningsdagpenning kopplas till en sysselsättningsplan kan användningen regleras och kontrolleras. I samband med uppgörandet av en sysselsättningsplan kan man göra rent av mycket individuella överenskommelser om användningen av utbildningsdagpenningen i dessa fall. De uppsagda arbetstagare som önskar det får då möjlighet att studera, och studierna riktas på ett sätt som är ändamålsenligt även för arbetstagaren.

Enligt gällande lag förutsätts för utbildningsdagpenning en tioårig tid i arbete. Föregående tid i arbete förutsätts också när det gäller förhöjd förtjänstdel, rätt till tilläggsdagar och förhöjd inkomstrelaterad dagpenning för tilläggsdagar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000). Längden på den tid i arbete som krävs varierar för förmåner enligt lagarna och i olika situationer som de reglerar, men gemensamt för beräkningen av tiden i arbete är att som tid som jämföras med arbete också beaktas den tid för vilken en person har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller specialvårdpenning för sådan tid för vilken personen inte har intjänat pension genom arbete som förutsätts

för grundpension enligt 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller för annan därmed jämförbar pension som grundar sig på anställnings- eller tjänsteförhållande. När tiden i arbete beräknas beaktas som tid som jämställs med arbete också den tid under vilken en person har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst och den tid under vilken en person har varit arbetsförmögen på grund av sjukdom, lyte eller skada och därvid fått sådan pension som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Högst en fjärdedel av tiden i arbete kan vara tid som jämställs med arbete.

Enligt den gällande lagen beaktas inte tider som jämställs med arbete när tid i arbete beräknas i anslutning till utbildningsdagpenning. Med hänsyn till målsättningen att för enhetliga de olika sätten att beräkna tider i arbete och med hänsyn till aspekter som gäller jämställdhet mellan könen är det ändamålsenligt att bestämmelserna om tider som jämställs med arbete är enhetliga för de ovan nämnda förmånerna och utbildningsdagpenningen. Då kan också de som av ovan nämnda orsaker stått utanför arbetslivet få till godo arbetshistorien från de nämnda tiderna även när det gäller utbildningsdagpenning.

Med anledning av det ovan anförda föreslås det därför att nya 4 och 5 mom. fogas till 10 kap. 3 §. I 4 mom. föreslås bli bestämt att när tiden i arbete beräknas skall som tid som jämställs med arbete också beaktas den tid för vilken en person har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller specialvårdspenning för sådan tid för vilken han eller hon inte har intjänat pension genom arbete som förutsätts för grundpension enligt 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller för annan därmed jämförbar pension som grundar sig på anställnings- eller tjänsteförhållande. Som tid som jämställs med arbete beaktas också den tid under vilken en person har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst och den tid under vilken en person

har varit arbetsförmögen på grund av sjukdom, lyte eller skada och därvid fått sådan pension som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Förslaget om att de familjepolitiska ledigheterna samt tiden för beväringstjänst skall jämställas med tid i arbete baserar sig på de mål som gäller främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män. Det är dock inte ändamålsenligt att arbetshistorievillkoret, i strid med försäkrings- och intjäningsprincipen enligt det föreslagna systemet uppfylls även för sådana personer som i själva verket inte har haft ett arbete som omfattas av försäkring eller som bara haft arbete i liten omfattning. I det nya 10 kap. 3 § 5 mom. föreslås därför bli bestämt att den ovan nämnda jämställbara tiden får uppgå till högst en fjärdedel av den totala tid som beaktas. Enligt det nya 6 mom. skall arbetet och den tid som jämställs med arbete kunna räknas till godo endast en gång när den arbetstid som avses i lagen beräknas.

I 10 kap. 4 § finns bestämmelser om förutsättningar som gäller utbildning. I 1 och 2 mom. fastställs hurdan utbildning som berättigar till utbildningsdagpenning. I 3 mom. sägs att om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobsökarplan, jämställs med utbildning enligt 1 mom. fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasiets lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gymnasiestudier.

Avsaknaden av allmänbildande utbildning som utgör ett hinder för sysselsättning eller yrkesutbildning kan bedömas och behovet av utbildning kan konstateras även i en sysselsättningsplan. Det föreslås därför att 10 kap. 4 § 3 mom. ändras så att om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobsökarplan eller sysselsättningsplan, jämställs med utbildning enligt 1 mom. fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasiets lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gym-

nasiestudier.

Det föreslås att 10 kap. 6 § 2 mom. ändras genom ett tillägg, enligt vilket en sökande som innan han eller hon fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar, har inlett utbildning eller studier som ingår i en sysselsättningsplan skall få utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning för högst 500 dagar ökade med antalet betalda arbetslöshetsdagar innan utbildningen eller studierna inleddes. I annat fall kan det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar vara högst 565 dagar. Ändringarna föranleds av att antalet arbetslöshetsdagar som förutsätts för utbildningsdagpenning allmänt taget minskas och av att villkoret inte gäller sökande vars utbildning som främjar yrkesfärdigheterna eller vars studier ingår i en sysselsättningsplan. För de sistnämnda blir den sammanräknade maximala längden för utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning glidande, dock så att det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar kan vara högst 565. För utbildningstid efter denna tid betalas utbildningsdagpenning till samma belopp som arbetsmarknadsstöd högst tills personen har fått utbildningsdagpenning för 500 dagar.

Det föreslås att 10 kap. 10 § ändras så att Arbetskraftsbyrån eller Arbetskraftskommisionen också skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen upplysningar om att en utbildning ingår i en sysselsättningsplan.

Självrisktider

Enligt 5 kap. 13 § 1 mom. betalas arbetslöshetsdagpenning efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §. Som självriskdagar kan enligt 2 mom. inte räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av dagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till dagpenning på grund av

begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad dagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen.

Enligt 7 kap. 9 § 1 mom. betalas arbetsmarknadsstöd efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån en tid som motsvarar sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor (självrisktid). Till självrisktiden räknas inte arbetslöshetsdagar som ingår i väntetiden enligt 8 kap. 4 § eller i tider utan ersättning eller i skyldigheten att vara i arbete. Till självrisktiden räknas enligt 7 kap. 9 § 3 mom. även de dagar då personen i fråga efter det arbetslösheten börjat har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden.

Genom de lagar som gäller åtgärdsmodellen för sysselsättning och omställningsskydd ändrades inte bestämmelserna om periodisering, självrisk eller tider utan ersättning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. När en arbetslös arbetssökande vars utbildning som främjar yrkesfärdigheterna eller vars studier ingår i en sysselsättningsplan kan inleda sin utbildning eller sina studier utan att ha fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd, är det ändamålsenligt att en bestämmelse om självrisktid i dessa fall blir tillämplig också när det gäller utbildningsdagpenning. Utbildningsdagpenning börjar därmed betalas ut först efter en eventuell självrisktid. Självrisktiden kan löpa genom att de arbetslöshetsdagar före det att utbildningen inleds för vilka det inte finns något hinder för utbetalning av arbetslöshetsförmåner sammanräknas med dagarna i sådan utbildning som antecknats i sysselsättningsplanen tills självrisktiden uppnås. Självrisktiden kan också löpa enbart genom att dagarna i utbildning räknas.

Med anledning av vad som anförts ovan föreslås att 10 kap. 5 § och bestämmelserna om självrisktiderna ändras. Det föreslås att 10 kap. 5 § 1 mom. ändras så att om inte kravet om 65 arbetslöshetsdagar före utbildningen

tillämpas på sökanden, kan utbildningsdagpenning betalas efter den självrisktid som anges i 5 kap. 13 § eller 7 kap. 9 §. Det här gäller sökande vilkas utbildning som främjar yrkesfärdigheterna eller vilkas studier ingår i en sysselsättningsplan. Det föreslås att 5 kap. 13 § 1 mom. ändras så att arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller deltagit i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en sysselsättningsplan, en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden omfattar en tid som motsvarar sju fulla arbetsdagar. Varje dag som en person, i enlighet med anteckningen i sysselsättningsplanen, deltar i utbildning eller studerar på heltid under en tid som motsvarar en full arbetsdag innebär att självrisktiden i regel löper med en dag. Förutom att delta i utbildning som antecknats i sysselsättningsplanen kan personen också deltidsarbeta. När det gäller arbetslöshetsdagpenning följer beräkningen av självrisktiden vedertagen tillämpningspraxis, dvs. om en person deltidsarbetar och har kortare arbetsdagar beräknas den tid som motsvarar en full arbetsdag så att de fullgjorda arbetstimmar dras av från den maximala tiden enligt det kollektivavtal som tillämpas inom branschen. På så vis fås arbetslöshetsstiden, och när den motsvarar sju fulla arbetsdagar har självrisktiden löpt ut och arbetslöshetsdagpenning kan börja betalas ut. I denna proposition föreslås att samma förfarande som vid beräkning av självrisktiden i fråga om arbetslöshetsdagpenning skall följas också i fråga om utbildningsdagpenning i motsvarande fall. Självrisktiden åläggs en gång per maximitid. Då utbildningen inleds åläggs självrisk inte en person om vars utbildning eller studier man gjort en överenskommelse i en sysselsättningsplan och som blir berättigad till utbildningsdagpenning innan han har varit arbetslös i 65 dagar, men som redan har ålagts självrisktid för inkomstrelaterad dagpenning under en arbetslöshetsperiod som varat i mindre än 65 dagar.

I fråga om allmänna villkor, storlek och inverkan av övriga inkomster beträffande utbildningsdagpenning gäller samma bestämmelser som för arbetslöshetsdagpenning och

arbetsmarknadsstöd. Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att personen när utbildningen inleds är i 2 kap. 1 § avsedd arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån. De Arbetskraftspolitiska förutsättningar som utgör villkor för erhållande av andra arbetslöshetsförmåner tillämpas inte på utbildningsdagpenning. På utbildningsdagpenning tillämpas inte bestämmelserna i 2 kap. 1, 3 och 6—21 § eller i 8 kap., vilka gäller vägran att ta emot arbete eller delta i utbildning eller upphörande med arbete eller utbildning, tider utan ersättning vid andra Arbetsmarknadsöverträdelser eller skyldighet att vara i arbete. I 5 kap. 13 § 2 mom. föreslås därför en precisering, enligt vilken som självriskdagar inte kan räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Med anledning av vad som anförts ovan föreslås dessutom att paragrafen kompletteras med ett omnämnande av att som självriskdagar inte heller kan räknas de dagar då en person som deltar i sådan utbildning enligt 10 kap. 3 § som antecknats i en sysselsättningsplan uppfyller villkoren enligt 2 kap. 2 § 2 mom., 4 och 5 §.

Det föreslås att 7 kap. 9 § 3 mom. ändras så att till självrisktiden dessutom skall räknas sådana utbildningsdagar efter det arbetslösheten börjat som ingår i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en sysselsättningsplan. Självrisktiden beräknas på motsvarande sätt som i fråga om arbetslöshetsdagpenning.

2. Propositionens konsekvenser

Det fulla beloppet av stöd för hemvård av barn är 462,46 euro, varav vårdpenningen är 294,28 euro och vårdtillägget 168,19 euro. När modern får stöd för hemvård och det föds ett barn till i familjen, minskas moderns vårdpenning enligt stödet för hemvård med den moderskapspenning som betalas till henne, varvid det vanligen inte återstår någon

vårdpenning att betala. I vårdtillägget beaktas hela familjens inkomster. Om fadern är arbetslös och får arbetsmarknadsstöd, kan vårdtillägget betalas till modern till fullt belopp. Faderns arbetsmarknadsstöd minskas dock med vårdtillägget. Exempel: före det nya barnets födelse uppgår familjens inkomster bestående av fullt belopp av stöd för hemvård av barn och arbetsmarknadsstöd till 1 056,73 euro. Familjens inkomster sjunker efter barnets födelse; inkomsterna bestående av moderskapspenning, vårdtillägg och arbetsmarknadsstöd uppgår till 1 018,55 euro. Propositionen innebär att familjen får 168,19 euro mer i månaden än i dagens läge. I de flesta fall kommer effekten trots allt att vara mindre, eftersom vårdtillägg inte betalas till fullt belopp. Det här gäller i synnerhet när den arbetslösa maken får inkomstrelaterad dagpenning.

Föräldradagpenning och stöd för hemvård av barn betalas samtidigt ut till ca 8 000 personer. Om 10 procent är sådana fall där den ena maken eller maken är arbetslös, rör sig verkningarna i fråga om de inkomstrelaterade dagpenningarna kring 0,2 miljoner euro, varav hälften är statsandelar, och i fråga om arbetsmarknadsstödet 0,3 miljoner euro. Konsekvenserna är obetydliga i fråga om grunddagpenningarna.

Det minskade antalet arbetslöshetsdagar som är en förutsättning för utbildningsdagpenning har inte några kostnadseffekter till den del personen deltar i utbildning i stället för att vara arbetslös. Merkostnader kan uppkomma av att sådana personer som annars kunde sysselsättas inleder utbildning med arbetslöshetsförmåner. Utbildningsdagpenning skall betalas för minst 500 dagar så som för närvarande, men det sammanräknade antalet utbildnings- och arbetslöshetsdagpenningdagar minskar. Eventuellt tidigareläggs inledandet av en utbildning i någon mån, vilket innebär att övergången till arbetsmarknadsstöd under utbildningstiden minskar på motsvarande sätt. Om inledandet av en utbildning inte tidigareläggs, blir situationen den motsatta; övergången till arbetsmarknadsstöd sker tidigare än för närvarande. Eftersom staten finansierar utbildningsdagpenningens grunddel och arbetsmarknadsstödet, påverkas inte statsandelen i någotdera fallet. Däremot

sjunker arbetslöshetsförsäkringsfondens och arbetslöshetskassornas andel i det senare fallet.

Av dem som använt utbildningsdagpenning har 75 procent varit kvinnor, av vilka en fjärdedel har varit 40—44 år. Bland mottagarna av arbetslöshetsdagpenning utgör 35—39-åringarna en lika stor andel, men i den åldersgruppen finns det betydligt färre mottagare av utbildningsdagpenning. Möjligheten att räkna tiderna för familjeledigheter till godo i den arbetshistoria som förutsätts för utbildningsdagpenning kan öka i synnerhet 30—39-åriga kvinnors deltagande i frivillig utbildning.

Bruttokostnaderna av de ändringar som gäller utbildningsdagpenning beräknas uppgå till 0,8 miljoner euro och statsandelen beräknas uppgå till 0,5 miljoner euro.

3. Beredningen av propositionen

Utredningsmannen Pentti Arajärvi, tillsatt av undervisningsministeriet, lade fram förslag till utveckling av utbildningsdagpenningen i den utredning som han överlämnade den 16 oktober 2003 (Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2003:25). Denna proposition baserar sig i princip på förslagen.

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med de centrala arbetsmarknadsorganisationerna, arbetsministeriet och undervisningsministeriet.

I samband med beredningen hördes Försäkringsinspektionen, Folkpensionsanstalten, Företagarna i Finland, Arbetslöshetskassornas samorganisation samt jord- och skogsbruksministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2006.

Bestämmelserna i 5 kap. 13 § 1 och 2 mom., 7 kap. 9 § 3 mom., 10 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten, 3 § 3, 4 och 5 mom., 5 § 1 mom., 6 § 2 mom. och 10 § tillämpas på den som efter lagens ikraftträdande påbörjar sådan utbildning på heltid som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter eller som på heltid återupptar sådana studier som främjar yr-

kesfärdigheterna och som avbrutits innan han eller hon blev arbetslös.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 4 kap. 8 §, 5 kap. 13 § 1 och 2 mom., 7 kap. 9 § 3 mom. samt 10 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten och 3 mom., 4 § 3 mom., 5 § 1 mom., 6 § 2 mom. och 10 §, av dem 5 kap.13 § 2 mom. och 10 kap. 10 § sådana de lyder i lag 1364/2003 samt 10 kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 459/2005, samt *fogas* till 10 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1364/2003, nya 3, 4 och 5 mom., varvid det ändrade 3 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 6 och 7 mom., som följer:

4 kap.

Jämtrade och minskade arbetslöshetsförmåner

8 §

Inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna

Arbetslöshetsförmånen minskas med stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)

som betalas till den arbetssökande eller hans eller hennes make. Det stöd för hemvård som betalas till maken avdras inte, om maken själv sköter barnet och därför eller på grund av moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som betalas samtidigt inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, görs avdraget från arbetslöshetsförmånen till den make som får hemvårdsstödet.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

13 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller deltagit i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en sysselsättningsplan, en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 § eller maximal utbetalningstid för utbildningsdagpenning enligt 10 kap. 6 §.

Som självriskdagar kan inte räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Som självriskdagar kan inte heller räknas de dagar då en person som deltar i sådan utbildning enligt 10 kap. 3 § som antecknats i en sysselsättningsplan uppfyller villkoren enligt 2 kap. 2 § 2 mom. eller 4 eller 5 §. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

9 §

Självrisktid

Till självrisktiden räknas även de dagar då

personen i fråga efter det arbetslösheten börjat har varit arbetsförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden. Till självrisktiden räknas dessutom utbildningsdagar efter det arbetslösheten börjat vilka ingår i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en sysselsättningsplan.

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

3 §

Särskilda förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att sökanden när utbildningen inleds

1) under de omedelbart föregående 12 månaderna fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar, samt

Om sökandens utbildning eller studier enligt 1 mom. ingår i en sysselsättningsplan, förutsätts det inte att villkoret enligt 2 mom. 1 punkten skall uppfyllas för att utbildningsdagpenning skall kunna erhållas.

När tiden i arbete enligt 2 mom. 2 punkten beräknas skall som tid som jämföras med arbete dessutom beaktas den tid

1) för vilken sökanden har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller specialvårdspenning för sådan tid för vilken han eller hon inte har intjänat pension enligt 2 mom. 2 punkten,

2) under vilken sökanden har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort bevarings-tjänst eller civiltjänst, och

3) under vilken sökanden har varit arbetsförmögen på grund av sjukdom, lyte eller skada och därvid fått pension enligt 2 mom.

2 punkten, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Av den i 2 mom. 2 punkten avsedda tiden i arbete kan högst en fjärdedel vara sådan i 4 mom. avsedd tid som jämföras med arbete.

Arbetet och den tid som jämföras med arbete kan räknas sökanden till godo endast en gång när den i 2 mom. 2 punkten avsedda tiden beräknas. Om sökanden har fått stöd enligt lagen om stödning av långtidsarbetslösas frivilliga studier (709/1997), räknas endast tid efter det stödet mottagits med i arbetstiden.

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobbsökarplan eller sysselsättningsplan, jämföras fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasiets lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gymnasiestudier, med utbildning enligt 1 mom.

5 §

Utbildningsdagpenningens belopp

En studerande har rätt till utbildningsdagpenning för utbildningstiden. I utbildningsdagpenning betalas den arbetslöshetsförmån enligt denna lag som berörs av de bestämmelser som skulle tillämpas på personen i fråga om han eller hon vore arbetslös. På utbildningsdagpenning tillämpas likväl inte 6 kap. 3 a §. Om villkoret enligt 3 § 3 mom. tillämpas på sökanden, kan utbildningsdagpenning betalas efter den självrisktid som anges i 5 kap. 13 § eller 7 kap. 9 §.

6 §

Utbildningsdagpenningens längd

De betalda utbildningsdagpenningarna räknas till maximitiden om 500 dagar för arbetslöshetsdagpenningen enligt 6 kap. 7 §. Det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar kan vara högst 565 dagar. Om sökanden innan han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar, på basis av 3 § 3 mom. har inlett utbildning eller studier som ingår i en sysselsättningsplan, betalas utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt högst 500 dagar ökat med antalet betalda arbetslöshetsdagar innan utbildningen eller studierna inleds. För utbildningstid efter maximitiden betalas en utbildningsdagpenning som är lika stor som arbetsmarknadsstödet högst tills personen i fråga har fått utbildningsdagpenning för 500 dagar.

10 §

Arbetskraftsbyråns skyldighet att lämna uppgifter

Arbetskraftsbyrån eller arbetskraftskommisionen skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen upplysningar om dem som inlett utbildning enligt 4 § och om dem som är arbetslösa arbetssökande när utbildningen inleds, om de förutsättningar som bestäms i 2 kap. 2, 4 och 5 § samt om att utbildningen ingår i en sysselsättningsplan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 5 kap. 13 § 1 och 2 mom., 7 kap. 9 § 3 mom., 10 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 5 mom., 5 § 1 mom., 6 § 2 mom. samt 10 § tillämpas på den som efter lagens ikraftträdande påbörjar sådan utbildning på heltid som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter eller som på

heltid återupptar sådana studier som främjar yrkesfärdigheterna och som avbrutits innan han eller hon blev arbetslös. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 16 september 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 4 kap. 8 §, 5 kap. 13 § 1 och 2 mom., 7 kap. 9 § 3 mom. samt 10 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten och 3 mom., 4 § 3 mom., 5 § 1 mom., 6 § 2 mom. och 10 §,
av dem 5 kap. 13 § 2 mom. och 10 kap. 10 § sådana de lyder i lag 1364/2003 samt 10 kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 459/2005, samt
fogas till 10 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1364/2003, nya 3, 4 och 5 mom., varvid det ändrade 3 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 6 och 7 mom., som följer:

Gällande lydelse

4 kap.

Jämka och minskade arbetslöshetsförmåner

8 §

Inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna

Arbetslöshetsförmånen minskas med stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) som betalas till den arbetssökande eller hans eller hennes make. Det stöd för hemvård som betalas till maken avdras inte, om maken själv sköter barnet och därför inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, görs avdraget från arbetslöshetsförmånen till den make som får hemvårdsstödet.

Föreslagen lydelse

4 kap.

Jämka och minskade arbetslöshetsförmåner

8 §

Inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna

Arbetslöshetsförmånen minskas med stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) som betalas till den arbetssökande eller hans eller hennes make. Det stöd för hemvård som betalas till maken avdras inte, om maken själv sköter barnet och därför *eller på grund av moderskaps-, särskild moderskapsfaderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som betalas samtidigt* inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, görs avdraget från arbetslöshetsförmånen till den make som får hemvårdsstödet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning**Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning**

13 §

13 §

*Självrisktid**Självrisktid*

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §.

Som självriskdagar kan inte räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av dagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till dagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad dagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen.

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån *eller deltagit i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en sysselsättningsplan*, en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 § *eller maximal utbetalningstid för utbildningsdagpenning enligt 10 kap. 6 §.*

Som självriskdagar kan inte räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av *inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning* eller för vilka personen inte är berättigad till *arbetslöshetsdagpenning* på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad *arbetslöshetsdagpenning* på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. *Som självriskdagar kan inte heller räknas de dagar då en person som deltar i sådan utbildning enligt 10 kap. 3 § som antecknats i en sysselsättningsplan uppfyller villkoren enligt 2 kap. 2 § 2 mom. eller 4 eller 5 §.* Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

9 §

Självrisktid

Till självrisktiden räknas även de dagar då personen i fråga efter det arbetslösheten börjat har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

9 §

Självrisktid

Till självrisktiden räknas även de dagar då personen i fråga efter det arbetslösheten börjat har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden. *Till självrisktiden räknas dessutom utbildningsdagar efter det arbetslösheten börjat vilka ingår i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en sysselsättningsplan.*

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

3 §

Särskilda förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att sökanden när utbildningen inleds

1) under de omedelbart föregående 12 månaderna fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 86 arbetslöshetsdagar, samt

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

3 §

Särskilda förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att sökanden när utbildningen inleds

1) under de omedelbart föregående 12 månaderna fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar, samt

Om sökandens utbildning eller studier enligt 1 mom. ingår i en sysselsättningsplan, förutsätts det inte att villkoret enligt 2 mom. 1 punkten skall uppfyllas för att utbildningsdagpenning skall kunna erhållas.

När tiden i arbete enligt 2 mom. 2 punkten beräknas skall som tid som jämföras med arbete dessutom beaktas den tid

1) för vilken sökanden har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjuk-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Arbetet kan räknas till godo endast en gång när den i 2 mom. 2 punkten avsedda tiden beräknas. Om sökanden har fått stöd enligt lagen om stödjande av långtidsarbetslösas frivilliga studier (709/1997), räknas endast tid efter det stödet mottagits med i arbetstiden.

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobbsökarplan, jämföras fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasietets lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gymnasiestudier, med utbildning enligt 1 mom.

5 §

Utbildningsdagpenningens belopp

En studerande har rätt till utbildningsdagpenning för utbildningstiden. I utbildningsdagpenning betalas den arbetslöshetsförmån enligt denna lag som berörs av de bestäm-

försäkringslagen eller specialvårdspenning för sådan tid för vilken han eller hon inte har intjänat pension enligt 2 mom. 2 punkten,

2) under vilken sökanden har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst, och

3) under sökanden har varit arbetsförmögen på grund av sjukdom, lyte eller skada och därvid fått pension enligt 2 mom. 2 punkten, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Av den i 2 mom. 2 punkten avsedda tiden i arbete kan högst en fjärdedel vara sådan i 4 mom. avsedd tid som jämföras med arbetet.

Arbetet och den tid som jämföras med arbete kan räknas sökanden till godo endast en gång när den i 2 mom. 2 punkten avsedda tiden beräknas. Om sökanden har fått stöd enligt lagen om stödjande av långtidsarbetslösas frivilliga studier (709/1997), räknas endast tid efter det stödet mottagits med i arbetstiden.

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobbsökarplan *eller sysselsättningsplan*, jämföras fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasietets lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gymnasiestudier, med utbildning enligt 1 mom.

5 §

Utbildningsdagpenningens belopp

En studerande har rätt till utbildningsdagpenning för utbildningstiden. I utbildningsdagpenning betalas den arbetslöshetsförmån enligt denna lag som berörs av de bestäm-

melser som skulle tillämpas på personen i fråga om han eller hon vore arbetslös. På utbildningsdagpenning tillämpas likväl inte 6 kap. 3 a §.

melser som skulle tillämpas på personen i fråga om han eller hon vore arbetslös. På utbildningsdagpenning tillämpas likväl inte 6 kap. 3 a §. *Om villkoret enligt 3 § 3 mom. tillämpas på sökanden, kan utbildningsdagpenning betalas efter den självrisktid som anges i 5 kap. 13 § eller 7 kap. 9 §.*

6 §

Utbildningsdagpenningens periodens längd

De betalda utbildningsdagpenningarna räknas till maximitiden om 500 dagar för arbetslöshetsdagpenningen enligt 6 kap. 7 §. Det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar kan vara högst 586 dagar. För utbildningstid efter detta betalas en utbildningsdagpenning som är lika stor som arbetsmarknadsstödet högst tills personen i fråga har fått utbildningsdagpenning för 500 dagar.

6 §

Utbildningsdagpenningens periodens längd

De betalda utbildningsdagpenningarna räknas till maximitiden om 500 dagar för arbetslöshetsdagpenningen enligt 6 kap. 7 §. Det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar kan vara högst 565 dagar. *Om sökanden innan han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar, på samma basis av 3 § 3 mom. har inlett utbildning eller studier som ingår i en sysselsättningsplan, betalas utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt högst 500 dagar ökat med antalet betalda arbetslöshetsdagar innan utbildningen eller studierna inleds.* För utbildningstid efter maximitiden betalas en utbildningsdagpenning som är lika stor som arbetsmarknadsstödet högst tills personen i fråga har fått utbildningsdagpenning för 500 dagar.

10 §

Arbetskraftsbyråns skyldighet att lämna uppgifter

Arbetskraftsbyrån eller arbetskraftskommissionen skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen upplysningar om dem som inlett utbildning enligt 4 § och om dem som är arbetslösa arbetssökande när utbildningen inleds samt om de förutsättningar som bestäms i 2 kap. 2, 4 och 5 §.

10 §

Arbetskraftsbyråns skyldighet att lämna uppgifter

Arbetskraftsbyrån eller arbetskraftskommissionen skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen upplysningar om dem som inlett utbildning enligt 4 § och om dem som är arbetslösa arbetssökande när utbildningen inleds, om de förutsättningar som bestäms i 2 kap. 2, 4 och 5 § *samt om att utbildningen ingår i en sysselsättningsplan.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelsernas i 5 kap. 13 § 1 och 2
mom., 7 kap. 9 § 3 mom., 10 kap. 3 § 2
mom. 1 punkten samt 3, 4 och 5 mom., 5 § 1
mom., 6 § 2 mom. samt 10 § tillämpas på
den som efter lagens ikraftträdande påbör-
jar sådan utbildning på heltid som främjar
hans eller hennes yrkesfärdigheter eller
som på heltid återupptar sådana studier
som främjar yrkesfärdigheterna och som
avbrutits innan han eller hon blev arbets-
lös.*

*Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
